

Posudek oponenta na diplomovou práci Marty Popelkové

„Náboženská svoboda – její ústavní a zákonná úprava a odraz v judikatuře Ústavního soudu“

Diplomová práce má 64 normostran textu, k němuž jsou připojeny přehled obsahu, tři přílohy a česko- i anglickojazyčné resumé.

K obsahu práce uplatňuje oponent následující připomínky:

- 1) Obsah kapitol je někdy zatížen výklady nesouvisejícími s tématem práce. Např. v úvodu druhé kapitoly „Právní úprava náboženské svobody“ se na str. 7 a 8 zbytečně popisují prameny práva ČR; v třetí kapitole nález ÚS z r. 2010 k členství soudců v KSČ (s. 53-55).
- 2) Naproti tomu obsah Deklarace OSN o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založených na náboženství či víře není v práci vůbec zmíněn, ačkoli diplomantka v závěru práce tvrdí opak (viz s. 23, 65); nadto diplomantka v závěru nesprávně tuto deklaraci řadí k mezinárodním smlouvám (s. 65), stejně jako Všeobecnou deklaraci lidských práv (s. 75);
- 3) Diplomantka nijak argumentačně nedokládá svůj názor, že je vhodné přistoupit ke smluvní úpravě vztahů mezi ČR a Svatým stolcem „*pro zvýšení právní jistoty katolíků, vyznavačů jiných náboženství, stejně jako ateistů*“ (s. 26). Přitom diplomantka v práci vůbec neanalyzovala obsah Poslaneckou sněmovnou zamítnuté smlouvy ani důvody jejího zamítnutí. Nepoložila si tak ani otázku, zda uvedená smlouva by naopak neodporovala ústavnímu pořádku ČR preferencí jedné z církví před ostatními církvemi a náboženskými společnostmi, resp. diskriminací jiných vyznání či bezvěrectví. Smlouva trpěla i dalšími ústavními vadami (viz např. V. Pavlíček: „*Smlouva s Vatikánem pomíjí suverenitu ČR*“, Právo, 19. 7. 2002). Uvedený názor diplomanty odporuje také jejímu závěru, že v ČR je náboženská svoboda „*plně respektována*“ (s. 65);
- 4) Diplomantka rovněž v práci nijak nedokládá svůj závěr, že Ústavní soud v nálezech týkajících se zákona č. 3/2002 Sb. „*judikoval konformně s Ústavou a ... jeho rozhodnutí v této oblasti byla v odborné veřejnosti přijata kladně*“ (s. 65). Zcela přitom pomíjí již samotná separátní vota soudců Ústavního soudu k nálezům týkajícím se tohoto zákona.
- 5) Chybně je odkazováno na právní předpisy, které jsou již několik let neplatné - na školský zákon z r. 1984 (s. 14), na vyhlášku č. 452/1991 Sb., o zřizování a činnosti církevních škol a škol náboženských společenství (s. 38) a na vyhlášku č. 247/2002 Sb., o osvobození zboží propuštěného do celního režimu volného oběhu od dovozního cla (s. 39);
- 6) Chybně je zaměněn pojem „Ústava České republiky“ s pojmem „ústavní pořádek“ (s. 18) a zákon o ochraně osobních údajů je označen za předpis upravující svobodný přístup k informacím (s. 41).
- 7) Nedoložené je tvrzení, že „*vláda zasahuje při projevech náboženské netolerance razantně*“ (s. 75).
- 8) Ústavně pochybné je tvrzení, že „*západní společnost vycházející ze své křesťanské tradice ... by popřela uznáním jiného náboženství sobě rovným svou vlastní výlučností*“ (s. 66).

Práce trpí i formálními vadami, např.:

- Pod chybným číslem roku vyhlášení je citován zákon č. 220/1999 Sb. (s. 13);
- Citace platných právních předpisů není prováděna přímým odkazem na příslušné ustanovení, ale na literaturu (např. s. 15), někdy nejsou identifikovány vůbec – viz např. výčet mezinárodních smluv na s. 25; identifikace chybí u nálezů Ústavního soudu (s. 42);
- V práci se vyskytuje dosti gramatických chyb („evropského parlamentu“ – s. 2, „podmínění“ místo „podmanění“ – s. 11, „jež“ místo „jenž“ – s. 27, „rozvádí“ místo „rozvádí“ – s. 34 atd.)

Závěr: Diplomová práce Marty Popelkové splňuje potřebné formální požadavky kladené na práce tohoto druhu. Po stránce obsahové i formální však vykazuje některé závažnější nedostatky či vady, z nichž některé byly zmíněny v posudku. Přesto diplomantka prokázala jistou orientaci v příslušných právních předpisech i v části odborné literatury a judikatury.

V Praze dne 5. června 2011

JUDr. Radovan Suchánek, Ph.D.

